

Europska bankovna federacija (EBF) je...

od 1960. godine jedinstveni glas banaka u Europi. EBF danas predstavlja interese više od 9.000 europskih banaka, velikih i malih, iz 31 zemlje članice Federacije i 9 pridruženih članica. Ukupna vrijednost imovine banaka koju EBF predstavlja iznosi 37 tisuća milijardi eura, a broj zaposlenih je veći od 3,3 milijuna ljudi.

Hrvatska udruga banaka (HUB) je....

Gospodarsko interesno udruženje osnovano 1999. godine s ciljem da brani, štiti i promiče interese svojih članica jednako kao i čitave bankovne industrije u Hrvatskoj. Od 2000. godine Hrvatska udruga banaka pridružena je članica Europske bankovne federacije. Danas, HUB predstavlja svojih 19 banaka članica koje predstavljaju preko 96% ukupne imovine bankovnog sektora u Republici Hrvatskoj i zapošljavaju preko 17 tisuća ljudi.

Lista provjere Europske bankovne federacije (EBF) vezana uz bolju regulaciju i procjenu učinaka regulacije (RIA)

Cilj je ove liste provjere, prilagođene standardima Europske Unije, olakšati evaluaciju prijedloga propisa te postaviti temelje za razne dokumente na osnovi načela bolje regulacije i procjene učinaka propisa. Kako bi olakšali shvaćanje pitanja koja su postavljena u kontrolnoj listi, na poleđini su dane definicije i daljnja pojašnjenja. Europska bankovna federacija (EBF) i HUB kao njezin pridruženi član prepoznaju značaj i u potpunosti podržavaju 7 glavnih principa¹ koji su uključeni u konačan izvještaj IIF²-a »Prijedlog strateškog dijaloga o efektivnoj regulaciji«.

¹ Promicanje zajedničkog povjerenja i poštovanja u prosudbama kao temelj za učinkovitu regulaciju; Podupiranje tržišno orijentiranih rješenja kad god je to moguće; Prioritiziranje globalne koordinacije kao ključnog dijela regulatornog procesa u bilo kojoj pravosudnoj oblasti; Podržavanje suvislog dijaloga o legislativi uz doprinose industrije i regulatora; Prepoznavanje da učinkovita i djelotvorna regulacija zahtijeva stalno vrednovanje politika i novih inicijativa; Promicanje planiranja nepredviđenih slučajeva na stalnoj bazi kao obveza privatnog i javnog sektora; i osiguravanje proporcionalne provedbe koja je u skladu s učinkovitim i djelotvornom regulacijom.

² The Institute of International Finance - www.iif.com

PRIJE	ZA VRIJEME	POSLIJE	
<p>a. Je li problem dobro identificiran?</p>	<p>a. Jesu li konzultativni procesi dobro primijenjeni?</p>	<p>a. Je li ex-post evaluacija bila pravilno provedena?</p>	☒ ☐
<p>Tržišni i regulatorni neuspjesi (postoji li značajan tržišni i/ili regulatorni neuspjeh i koja je njegova narav)?</p>	<p>Učinkovite konzultacije/dijalog na prikladnim razinama (jesu li sve zainteresirane stranke imale priliku prikazati svoja gledišta)?</p>	<p>b. Je li regulacija dovela do svih željenih koristi?</p>	
<p>Ispravak nedostatka (ako nema intervencije ili daljnjih intervencija, da li će se tržišni neuspjeh ispraviti sam od sebe u kratkom roku)?</p>	<p>Učinkovita i primjerena povratna veza nakon konzultacija?</p>	<p>Je li regulacija implementirana na svim razinama?</p>	
<p>Da li regulatorna intervencija poboljšava situaciju tako da su dobivene koristi veće od generiranih troškova?</p>	<p>b. Je li kvaliteta predložene regulacije dobra koliko može biti?</p>	<p>Je li dovela do daljnje integracije tržišta?</p>	
<p>b. Da li postoji dokazana potreba za novom i/ili revidiranom regulacijom?</p>	<p>Je li regulacija zasnovana na principima?</p>	<p>Je li dovela do rasta?</p>	
<p>Proporcionalnost (da li regulacija postiže zadane političke ciljeve bez uvođenja nepotrebnih ili neproporcionalnih regulatornih tereta)?</p>	<p>Koherentnost/ konzistentnost/ koordinacija – je li osiguran pogled iz šire perspektive (na EU ili globalnoj razini) – i jesu li u skladu s time određeni prioriteti?</p>	<p>Nisu uvedene nove administrativne prepreke?</p>	
<p>Supsidijarnost (koja je prikladna administrativna razina za provođenje regulacijske akcije)?</p>	<p>Transparentnost (da li je raspodjela učinaka na dionike transparentno prikazana)?</p>		
<p>Alternative – je li regulativa najbolje rješenje ili samoregulacija i slične mjere mogu proizvesti željeni učinak?</p>	<p>Pravna sigurnost (je li regulacija jasna i pouzdana u pogledu pravnih učinaka)?</p>		
<p>Pravna osnova (da li postoji pravna osnova za regulaciju)?</p>	<p>Ciljanje (fokus na političke ciljeve)?</p>		
<p>c. Da li je procjena učinka propisa pravilno provedena?</p>	<p>Pravovremenost (da li se regulacija uvodi na vrijeme)?</p>		
<p>1) Jesu li ciljevi jasno definirani i mjerljivi?</p>	<p>Proporcionalno nametanje?</p>		
<p>2) Je li provedena i kvalitativna i kvantitativna analiza?</p>	<p>c. Je li procjena učinaka pravilno provedena?</p>		
<p>3) Opravdavaju li koristi od regulacije troškove (analiza troškova i koristi)?</p>	<p>1) Jesu li ciljevi jasno definirani i mjerljivi?</p>		

PRIJE	ZA VRIJEME	POSLIJE	
Jesu li svrha i željeni efekt identificirani (jesu li pretpostavke jasno naznačene)?	2) Je li provedena i kvalitativna i kvantitativna analiza?		☒ ☐
Jesu li rizici koji se spominju u predloženim mjerama propisno vrednovani?	3) Opravdavaju li koristi od regulacije troškove (analiza troškova i koristi)?		
Jesu li koristi/troškovi svake opcije korektno identificirani?	Jesu li svrha i željeni efekt identificirani (jesu li pretpostavke jasno naznačene)?		
Jesu li razmotreni svi troškovi uključujući indirektno troškove?	Jesu li rizici koji se spominju u predloženim mjerama propisno vrednovani?		
Jesu li vrednovani učinci na konkurenciju na tržištu?	Jesu li koristi/troškovi svake opcije korektno identificirani?		
Jesu li identificirane različite opcije kako bi se osigurala usklađenost?	Jesu li razmotreni svi troškovi uključujući indirektno troškove?		
Da li je na odgovarajući način promotren utjecaj na sve dionike (uključujući mala poduzeća)?	Jesu li vrednovani učinci na konkurenciju na tržištu?		
Da li je provedeno efikasno i koherentno prikupljanje podataka?	Jesu li identificirane različite opcije kako bi se osigurala usklađenost?		
Da li postoji pojednostavljivanje ili smanjivanje administrativnih troškova?	Da li je na odgovarajući način promotren utjecaj na sve dionike (uključujući mala poduzeća)?		
Da li je predviđeno monitoriranje i dinamička evaluacija?	Da li je provedeno efikasno i koherentno prikupljanje podataka?		
Da li postoji primjeren konzultativni postupak?	Da li postoji pojednostavljivanje ili smanjivanje administrativnih troškova?		
	Da li je predviđeno monitoriranje i dinamička evaluacija?		
	Da li postoji primjeren konzultativni postupak?		

Definicije i daljnja objašnjenja

Bolja regulacija
<p>a. Da li postoji dokazana potreba za novom i/ili revidiranim regulacijom? Ovo je princip NUŽNOSTI. Važno je biti potpuno jasan oko ciljeva nove i/ili revidirane regulacije, prije razmišljanja da li je intervencija zaista »potrebna« – da bi se osiguralo da cilijni rezultati ne budu prevagnuti nekim neželjenim posljedicama. S te strane, kada god je to moguće, nositelji politike koji vode regulatorni proces trebali bi koristiti pristup zasnovan na dokazima.</p> <p>– Proporcionalnost (da li regulacija postiže zadane političke ciljeve bez uvođenja nepotrebnih ili neproporcionalnih regulatornih tereta)? Proporcionalnost podrazumijeva postizanje ravnoteže između prednosti koja regulacija pruža i ograničenja koje uvodi. Prvo se razmatra temeljno pitanje: je li službena akcija uopće potrebna, i ako jest, treba li ta akcija biti regulatorna? Na isti način kao što postoje mnoge alternative regulaciji, postoje i alternativne vrste regulacije koje se koriste u onim slučajevima gdje cjelovit proces primarne legislativne nije potreban.</p> <p>– Supsidijarnost (koja je prikladna razina akcije)? Načelo supsidijarnosti je dizajnirano s ciljem da pruži protutežu ambicioznom regulatorjskom programu Direktora za unutarnje tržište Europske komisije, to jest da sprječji zakonodavstvo na EU razini da se uključuje u nacionalne nadležnosti: više nego što je to zaista potrebno.</p> <p>– Alternative – kolektivna i tržišno orijentirana rješenja (da li je regulacija najbolja mjera)? Jasno samo po sebi.</p> <p>– Pravna osnova (da li postoji pravna osnova za regulaciju)? Različite zemlje imaju različite pravne sustave, npr. sustav građanskog nasuprot sustavu anglosaksonskog prava (Civil law/ Common law). Standardizacija savjetodavnih procedura u okviru procjena učinaka propisa (Regulatory Impact Assessment – RIA) će bez sumnje poboljšati dosljednost donošenja odluka od strane administracije, uključujući definiranje pravila na jasniji način te uvođenje standardiziranih procedura za stvaranje, implementaciju, provođenje ili revidiranje regulacije.</p> <p>b. Da li je kvaliteta predložene regulacija dobra koliko može biti?</p> <p>– Bazirana na principima? Regulacija zasnovana na principima najbolja je regulacija. Takva regulacija najlakše drži korak sa brzom evolucijom globalnih financijskih tržišta koja se razvijaju tako da detaljna legalistička pravila te regulacija bazirana na kontrolnim listama ne bi uspjela sustizati taj razvoj. Međutim, to zahtjeva više dijaloga između regulatora i objekata regulacije. To znači da regulator mora biti spreman stvarati i braniti svoju procjenu o tome od čega se sastoji prihvatljiva regulacija. To također zahtjeva spremnost financijskih institucija da prihvate njihove procjene. Financijske institucije moraju uvesti odgovarajuće linije odgovornosti u pogledu stvaranja potreba odgovornih osoba za očekivanja prema takvoj regulaciji i u pogledu upravljanja potrebama odgovornih osoba za smjernicama u provođenju regulative zasnovane na principima.</p> <p>– Koherentnost/ konzistentnost/ koordinacija – gledanje iz šire perspektive (na EU ili globalnoj razini) – prioriteti? Što se tiče koherentnosti/konzistentnosti/koordinacije, bilo bi korisno referirati se na novu grupu Nacionalnih Regulatornih Eksperata saznanih od strane Europske Komisije s ciljem unapređenja procesa Bolje Regulacije. Grupa savjetuje Komisiju o općim strategijama kako pojednostaviti i poboljšati Europsku legislativu i kako omogućiti razvoj boljih regulatornih mjera na nacionalnoj razini i razini EU.</p> <p>– Transparentnost (da li je raspodjela učinaka na sudionike transparentno prikazana)? Transparentnost je bitan princip dobrog upravljanja – široko je prihvaćeno gledaće da bi trebala postojati maksimalna jasnoća i otvorenost u konzultativnom procesu.</p> <p>– Pravna sigurnost (da li je regulacija jasna i pouzdana po pitanju pravnih učinaka)? Jasno samo po sebi.</p>

<p>– Ciljanje (fokusranje na političke ciljeve) »Targitiranje« ili ciljanje je kratko objašnjenje kako bi regulative bile jasne, imale dostižne ciljeve i osiguravale da ti ciljevi ostanu primarni tijekom cijelog regulatornog procesa. Takav pristup stavlja veći naglasak na rezultate i konačan ishod. Međutim, pretpostavke za obznanjenje ciljeve također moraju biti jasno iskazane.</p> <p>– Pravovremenost (da li je regulacija uvedena na vrijeme)? Bolja Regulacija trebala bi biti uvedena bolje prije nego kasnije. Nositelji ekonomske politike trebaju vremena kako bi donosili dobro-informirane odluke kada razmišljaju o legislativnim akcijama koje imaju više mogućih rješenja te kada razmišljaju o širim ekonomskim ciljevima i ciljevima preraspodjele. Uvođenjem RIA-e u ranima fazama nositelji politika će biti u boljoj poziciji da uobičajeno koriste politike bazirane na dokazima. Formalna evaluacija te otvoreno i strukturirano izvješavanje također funkcionira bolje ako je uvedeno u ranoj fazi.</p> <p>– Proporcionalno nametanje? Proporcionalnost podrazumijeva da, kada se uokviruje regulacija, opterećenje i kazne za ne-usklađenost budu proporcionalne rizicima. Na primjer, osnovno razmišljanje moglo bi biti na tragu pitanja jesu li prekršajne i kaznene mjere primjerene. Slično tome, korisno je razmišljati o tome da li su troškovi usklađivanja sa administrativnim procedurama za pojedinu skupinu (npr. mala poduzeća) proporcionalni koristima za društvo u cjelini.</p> <p>c. Da li su konzultativne procedure pravilno praćene? Program Bolje Regulacije treba biti dobro isplaniran i imati kvalitetan proračun. Konkretno, da bi se RIA-e uspješno uvele, moraju postojati novčana sredstva i trening za osobe koje ih provode, a također trebaju biti učinkovito integrirane u postojeće regulatorne procese i institucije. Naravno, posebno je važno uvesti indikatore efikasnosti kao dio procesa RIA-e kako bi bilo moguće ocijeniti kako pojedine regulacije zadovoljavaju postavljene ciljeve te da li postižu željene rezultate.¹</p> <p>– Efektivne konzultacije/dijalog na prikladnim razinama (da li su sve zainteresirane stranke imale priliku prikazati svoja gledišta)?</p> <p>– Efektivna i primjerena povratna veza nakon konzultacija Konzultacije u regulatornom kontekstu podrazumijevaju strukturirano javno angažiranje što uključuje traženje, primanje, analiziranje te odgovaranje na povratne informacije od strane sudionika u procesu. Strukturirani konzultativni proces zahtjeva definiranje svrhe i ciljeva konzultacija (npr. inicijativa uvođenja politike, regulatorna promjena, zakonodavni prijedlog ili dostava neke usluge). Proces također uključuje identifikiranje ključne publike čije će se mišljenje tražiti, definiranje pitanja koja će ih se pitati, pružanje informacija te primanje i analiziranje odgovora. Osiguravanjem da zainteresirane stranke mogu izraziti svoje mišljenje o pojedinim prijedlozima, proces donošenja odluka postaje informiraniji, rigorozniji te odgovorniji. Važno je razlikovati tekuće konzultativne mehanizme (koji uključuju radne komisije ili grupe) i konzultativne procese koji se održavaju samo jednom.</p> <p>– Nivo implementacije? Pitanje se odnosi na slučajeve kad implementacija regulacije nadilazi minimalne uvjete koji su potrebni za usklađenost sa EU direktivama, poput korištenja širih zakonskih pojmova nego onih u direktivi ili proširenje djelokruga. Iako se regulatorni ciljevi mogu razlikovati među pojedinačnim članicama EU te unutar EU kao cjeline, važno je da postoji opća konzistentnost u implementaciji EU zakonodavstva.</p>	Procjena učinaka (ex ante i ex post)
<p>Procjena učinaka treba, prije svega, promovirati kreiranje politike zasnovane na dokazima tako da pruža detaljna obrazloženja o vjerojatnim utjecajima odluka, kao i strukturirani konzultativni proces sa zainteresiranim stranama i građanima. Naravno, RIA nije zamjena za odlučivanje. To je pristup koji poboljšava kvalitetu političkog i administrativnog odlučivanja, istovremeno pružajući otvorenost, javno sudjelovanje i odgovornost.</p>	

¹ Indikatori efikasnosti su sredstvo pomoću kojeg se lakše vrednuje i evaluira uspjeh regulacije u postizanju svojih ciljeva.